

Lausunto aiheesta ”Siirtotyöläisiä koskeva kansainvälinen yleissopimus”

(2004/C 302/12)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 29. tammikuuta 2004 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia lausunnon aiheesta ”Siirtotyöläisiä koskeva kansainvälinen yleissopimus”.

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 14. kesäkuuta 2004. Esittelijä oli Luis Miguel Pariza Castaños.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 30. kesäkuuta—1. heinäkuuta 2004 pitämässään 410. täysistunnossa (kesäkuun 30. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 162 ääntä puolesta ja 3 vastaan 11:n pidättyessä äänestämästä.

1 Johdanto

1.1 Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous hyväksyi 18. joulukuuta 1990 antamassaan päätöslauselmassa 45/158 siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen. Sopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 2003 sen jälkeen, kun ensimmäiset 20 valtiota olivat ratifioineet sen. Tällä hetkellä sopimuksen ratifioineita valtioita on 25⁽¹⁾. Se on siis voimassa oleva kansainvälinen sopimus, jota sen ratifioineiden valtioiden on noudatettava.

1.2 Yleissopimuksen tavoitteena on suojata taloudellisten syiden tai työn vuoksi maastaan muuttavien henkilöiden ihmisoikeudet ja -arvo tarkoituksenmukaisen lainsäädännön ja hyvien kansallisten käytänteiden avulla. Demokratian ja ihmisoikeuksien edistämisen tulee toimia tarkoituksenmukaisen siirtolaispolitiikkaa koskevan kansainvälisen lainsäädännön yhteisenä lähtökohtana. Yleissopimuksella taataan myös sekä maahanmuuttajien lähtövaltioissa että heitä vastaanottavissa maissa vallitsevien erilaisten tilanteiden välinen tasapaino.

1.3 Sopimus on yksi Yhdistyneiden Kansakuntien seitsemästä kansainvälisestä ihmisoikeussopimuksesta, ja siinä tunnustetaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjen tiettyjen perusuhteisten ihmisoikeuksien kansainvälinen suojelu kaikille siirtotyöläisille ja heidän perheenjäsenilleen. Sopimukseen on koottu kokonaisuutena ja yleismaailmallisesti siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeudet tasavertaisen kohtelun periaatteen pohjalta. Siinä määritellään oikeudet, joita tulee soveltaa sekä laillisiin että sääntöjen vastaisesti maassa oleviin siirtolaisiin, sovitaan kansalaisoikeuksien sekä taloudellisten, poliittisten, sosiaalisten ja työntekoon liittyvien oikeuksien suojelun vähimmäistasosta ja tunnustetaan, että siirtotyöläisten tulee voida nauttia tietyistä perusoikeuksista, jotka tulee turvata kansainvälisillä säännöillä.

1.4 Yleissopimus on kehitelty ILO:n aiempien sopimusten pohjalta⁽²⁾, ja sillä laajennetaan oikeuskehys koskemaan

kaikkea kansainvälistä siirtolaisuutta, edistetään maahanmuuttajien oikeudenmukaista kohtelua ja pyritään estämään sääntöjen vastaisesti maassa olevien maahanmuuttajien hyväksikäyttö. Siinä otetaan huomioon koko siirtolaisprosessi: koulutus, valinta, lähtö ja toiseen maahan siirtyminen, oleskelu työtä tarjoavassa valtiossa sekä paluu ja uudelleenasettuminen lähtömaahan.

1.5 Siirtolaisvirtojen hallinta on valtioiden vastuulla. ETSK toivoo Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin tapaan siirtolaisten lähtömaiden ja heitä vastaanottavien maiden kahdenkeskisen, alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön parantamista. Yleissopimuksella ei edistetä eikä hallinnoida siirtolaisvirtoja, vaan sillä pyritään ainoastaan takaamaan perusihmisoikeuksien yleismaailmallinen tunnustaminen ja vahvistamaan niiden kansainvälistä suojelua.

1.6 Yleissopimuksessa tarkastellaan siirtolaisten hallinnollista asemaa eri tavoin: perusihmisoikeuksien suojelu taataan kaikille henkilöille ja laillisiin maahanmuuttajiin sovelletaan lisäksi laajempia oikeuksia.

1.7 Kansainvälinen yhteisö ja Yhdistyneet Kansakunnat vahvistavat yleissopimuksella halunsa kehittää kansojen välistä yhteistyötä sääntöjen vastaisesti maahan tulevien siirtolaisten salakuljetuksen ja pimeän työn estämiseksi ja poistamiseksi sekä halunsa laajentaa perusihmisoikeuksien suojelu koskemaan siirtolaisia kaikkialla maailmassa⁽³⁾.

2 Maahanmuuttajien oikeudet

2.1 Yleissopimuksella pyritään takaamaan siirtotyöläisille tasavertainen kohtelu ja sama oikeudellinen asema kuin maiden omille työntekijöille, mikä merkitsee sitä, että

— estetään epäinhimilliset elin- ja työolosuhteet, fyysinen ja seksuaalinen hyväksikäyttö sekä alentava kohtelu, orjuuttaminen mukaan luettuna (10—11, 25 ja 54 artikla)

⁽¹⁾ Azerbaidžan, Belize, Bolivia, Bosnia ja Hertsegovina, Burkina Faso, Kap Verde, Kolumbia, Ecuador, Egypti, El Salvador, Ghana, Guatemala, Guinea, Kirgisistan, Mali, Meksiko, Marokko, Filippiinit, Senegal, Seychellit, Sri Lanka, Tadžikistan, Itä-Timor, Uganda, Uruguay.

⁽²⁾ Vuonna 1949 hyväksytty yleissopimus nro 97 ja vuonna 1975 hyväksytty yleissopimus nro 143.

⁽³⁾ Kansainvälisen siirtolaisjärjestön mukaan 175 miljoonaa henkilöä oleskelee tällä hetkellä muussa kuin synnyinmaassaan tai siinä valtiossa, jonka kansalaisia he ovat.

- taataan maahanmuuttajien oikeus ajatuksen, sanan- ja uskonnonvapauteen (12 ja 13 artikla)
- tunnustetaan oikeus yksityisyyteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen (14, 15 ja 16 artikla)
- varmistetaan siirtolaisille tehokkaan oikeussuojan saatavuus oikeudenmukaisin tuomioistuinmenettelyin, jotka takaavat syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden lain edessä; tämän saavuttamiseksi siirtotyöläisille taataan asianmukaiset oikeudenkäyntimenettelyt ja tulkkauspalvelut (18, 19 ja 20 artikla)
- taataan maahanmuuttajille mahdollisuus saada tietoa oikeuksistaan (33 ja 37 artikla)
- taataan maahanmuuttajille yhdenvertaiset mahdollisuudet saada koulutus- ja sosiaalipalveluja (27—28, 30, 43—45 ja 54 artikla)
- tunnustetaan maahanmuuttajien oikeus liittyä ammattiyhdistyksiin ja osallistua niiden toimintaan (26 ja 40 artikla).

2.2 Yleissopimuksessa tunnustetaan niin ikään maahanmuuttajien oikeus säilyttää yhteydet lähtömaahansa, mikä merkitsee sitä, että

- varmistetaan, että maahanmuuttajilla on mahdollisuus halutessaan palata lähtömaahansa ja että heille annetaan mahdollisuus tilapäisiin vierailuihin ja kulttuurisiteiden ylläpitämiseen (8, 31 ja 38 artikla)
- maahanmuuttajille taataan oikeus osallistua politiikkaan heidän lähtömaassaan (41 ja 42 artikla)
- maahanmuuttajille taataan oikeus siirtää tulonsa heidän lähtömaahansa (32 ja 46—48 artikla).

2.3 Yleissopimuksen perusajatuksena on, että kaikilla maahanmuuttajilla tulee olla mahdollisuus vähimmäis suojeleluun. Siinä tarkastellaan niitä kahta eri tilannetta, joissa siirtotyöläinen voi olla (laillinen tai laitton maahanmuuttaja), ja määritellään laillisesti maahan muuttaneille perusoikeuksia laajemmat oikeudet sekä myönnetään tietyt perusoikeudet myös laittomille maahanmuuttajille.

2.4 Yleissopimuksessa ehdotetaan toimenpiteitä laittoman maahanmuuton kitkemiseksi pääasiassa torjumalla harhaanjohtavaa tiedottamista, joka saattaa yllyttää ihmisiä laittomaan maahanmuuttoon, sekä määräämällä seuraamuksia tarvittavia asiakirjoja vailla olevien maahanmuuttajien salakuljettajille ja työnantajille.

2.5 Siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksien suojaamiseksi perustetaan kymmenestä yleissopimuksen ratifioineiden valtioiden nimittämästä asiantuntijasta koostuva komitea, jonka tehtävänä on valvoa yleissopimuksen noudattamista.

3 Länsimaat eivät ole ratifioineet yleissopimusta

3.1 Kansainvälinen siirtolaisuus on seurausta pohjoisen rikkaiden maiden ja kehitysmaiden välisestä suuresta taloudellisesta ja sosiaalisesta eriarvoisuudesta. Kyseinen eriarvoisuus lisääntyy talousjärjestelmässä, jossa maailmanlaajuistuminen on yhä kiivaampaa. Yleissopimuksen ratifioineet valtiot ovat kuitenkin enimmäkseen maita, joista siirtolaiset ovat lähtöisin. Euroopan unionin jäsenvaltiot, Yhdysvallat, Kanada, Australia, Japani ja muut länsimaat, jotka vastaanottavat huomattavia määriä maahanmuuttajia⁽¹⁾, eivät ole tähän mennessä ratifioineet eivätkä allekirjoittaneet⁽²⁾ sopimusta.

3.2 Euroopan unionin, joka pyrkii luomaan kansainvälisiä sääntöjä eri aloilla (kansainvälistä kauppaa koskevia sääntöjä WTO:ssa, ympäristöä koskevia sääntöjä Kyoton sopimuksen avulla jne.), tulee toimia myös sen hyväksi, että siirtolaisten perusoikeudet taataan kansainvälisillä säännöillä.

4 Euroopan unionin siirtolaispolitiikka

4.1 Euroopan unioni on alue, jossa taataan ihmisoikeudet ja suojellaan niitä ja jossa sovelletaan suurinta osaa Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisistä säädöksistä. Unionilla on käytössään myös eurooppalaisia välineitä kuten Euroopan ihmisoikeussopimus ja Euroopan unionin perusoikeuskirja.

4.2 Euroopan unioni on niin ikään kehittänyt useita säädöksiä syrjinnän torjumiseksi⁽³⁾. Monet asiantuntijat ja Euroopan rasmin ja muukalaisvihan seurantakeskus⁽⁴⁾ ovat kuitenkin tiedottaneet syrjinnästä, josta maahanmuuttajat kärsivät työoloissaan.

⁽¹⁾ 55 prosenttia kaikista siirtolaisista oleskelee Pohjois-Amerikassa ja Länsi-Euroopassa.

⁽²⁾ Sopimuksen allekirjoittajat ovat valtioita, jotka ovat ilmaisseet halukkuutensa liittyä sopimukseen tulevaisuudessa. Näitä ovat Chile, Bangladesh, Turkki, Komorit, Guinea-Bissau, Paraguay, São Tomé e Príncipe, Sierra Leone ja Togo.

⁽³⁾ Direktiivit 2000/43/EY ja 2000/78/EY.

⁽⁴⁾ Katso tiedonanto "Migrants, minorities and employment: exclusion, discrimination in 15 Member States of the European Union" ["Maahanmuuttajat, vähemmistöt ja työllisyys: syrjäytyminen ja syrjintä Euroopan unionin 15 jäsenvaltiossa"], lokakuu 2003.

4.3 Unionissa on Eurooppa-neuvoston Tampereella pitämästä kokouksesta lähtien valmisteltu yhteistä turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädäntöä. Tampereen kokouksessa luotiin hyvä poliittinen perusta Euroopan unionin turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännön yhdenmukaistamiselle ja kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseksi maahanmuuttovirtojen hallitsemiseksi. Siellä oltiin niin ikään yhtä mieltä siitä, että henkilöitä tulee kohdella oikeudenmukaisesti ja että kotouttamispolitiikat ja syrjinnän vastaiset toimintaohjelmat ovat tarpeellisia.

4.4 Komissio on laatinut lukuisia lainsäädäntöaloitteita, joista käytävät neuvoston neuvottelut ovat kuitenkin osoittautuneet erittäin vaikeiksi ⁽¹⁾. Tampereen kokouksesta on kulunut neljä vuotta, mutta tulokset ovat edelleen niukat. Hyväksytty lainsäädäntö tuottaa pettymyksen, sillä se jää hyvin kauas Tampereella asetetuista tavoitteista, komission ehdotuksista sekä Euroopan parlamentin ja ETSK:n kannanotoista. Neuvottelujen lukkiintuminen, jonka nykyinen järjestelmä mahdollistaa, sekä eräiden vallankäyttäjien asenne ovat synnä siihen, että sopimukseen pääseminen neuvostossa on hyvin vaikeaa.

4.5 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on pyytänyt lukuisten lausuntojensa välityksellä neuvostoa toimimaan entistä vastuullisemmin, rakentavammin ja yhteistyöhakuisemmin. On yhä tähdellisempää, että Euroopan unionilla on käytettävissään tarkoituksenmukainen yhteinen lainsäädäntö, jonka avulla maahanmuuttoa voidaan hallinnoida laillisesti ja avoimesti.

4.6 ETSK on antanut useita lausuntoja ⁽²⁾, joissa todetaan, että Euroopan unionilla tulisi olla taloudellisista syistä tapahtuvaa maahanmuuttoa koskeva yhteinen toimintaperiaate, jonka avulla maahanmuutto kanavoitaisiin laillisia teitä, vältettäisiin laiton maahanmuutto ja torjuttaisiin ihmiskauppa.

4.7 Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten on hyväksyttävä kiireesti komission ehdotuksen ⁽³⁾ pohjalta ja ottamalla huomioon ETSK:n lausunto ⁽⁴⁾.

4.8 Thessalonikissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto suhtautui myönteisesti maahanmuuttoa, kotouttamista ja työllisyyttä koskevaan komission tiedonantoon ⁽⁵⁾, jossa todetaan työvoimaperusteisen maahanmuuton lisääntyvän Euroopassa lähivuosina, minkä vuoksi on tärkeää, että unionilla on käytössään tarkoituksenmukainen lainsäädäntö, jonka avulla maahanmuuttovirtoja voidaan hallita lainmukaisella tavalla. Komissio toteaa myös, että tarvitaan maahanmuuttajaväestöön kohdistuvia kotouttamispolitiikkoja sekä toimintaohjelmia kaikenlaisen hyväksikäytön ja syrjinnän torjumiseksi.

⁽¹⁾ Jo vuonna 1994 komissio suositteli jäsenvaltioille yleissopimuksen ratifioimista valkoisessa kirjassaan Euroopan sosiaalipolitiikasta (COM(1994) 333 final).

⁽²⁾ Katso ETSK:n lausunnot perheen yhdistämisestä, EYVL C 204, 18.7.2000, ja EYVL C 241, 7.10.2002, yhteisön maahanmuuttopolitiikkaa koskevasta komission tiedonannosta, EYVL C 260, 17.9.2001, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta, EYVL C 36, 8.2.2002, maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten, EYVL C 80, 3.4.2002, laitonta maahanmuuttoa koskevasta yhteisestä politiikasta, EYVL C 149, 21.6.2002, maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammattikoulutusta tai vapaaehtoistyötä varten, EUVL C 133, 6.6.2003 ja Euroopan unionin kansalaisuuden saamisesta EUVL C 208, 3.9.2003.

⁽³⁾ Katso EYVL C 332, 27.11.2001.

⁽⁴⁾ ETSK:n lausunto, EYVL C 80, 3.4.2002 (esittelijä: Luis Miguel Pariza Castaños).

⁽⁵⁾ Komission tiedonanto KOM(2003) 336 lopullinen ja ETSK:n lausunto, EUVL C 80, 30.3.2004 (esittelijä: Luis Miguel Pariza Castaños).

4.9 Eräiden jäsenvaltioiden maahanmuuttolainsäädännöt eivät ole täysin kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisia, ja useat kansalaisjärjestöt sekä Euroopan parlamentti ovat pitäneet jopa eräitä Euroopan unionin direktiivejä perusihmisoikeuksien vastaisina (esimerkiksi perheiden yhdistämistä koskeva direktiivi). ETSK katsoo, että kansainvälisten ihmisoikeussopimusten ja EU:n perusoikeuskirjan tulee toimia pohjana kaikelle unionin maahanmuuttolainsäädännölle.

5 Euroopan unionin arvot maailmassa

5.1 Yhdysvallat on viime aikoina soveltanut kansainvälisten asioiden hoidossa yksipuolista politiikkaa. Yhdistyneiden Kansakuntien koko järjestelmä kärsii tästä tilanteesta johtuvista vakavista ongelmista. Ne vaarantavat ainoan nykyisen järjestelmän, jossa kansainväliset selkkaukset pyritään ratkaisemaan monenkeskisesti ja yhteistyöhakuisesti.

5.2 Euroopan unioni on ryhtynyt, vaikkakin suurin vaikeuksien, luomaan yhteistä ulkopoliittikkaa, jossa Yhdistyneillä Kansakunnilla tulee olla keskeinen rooli. Tuleva perustuslaki vahvistaa näitä ulkopoliittisia valtuuksia yhteisön muiden tehtävien joukossa.

5.3 Euroopan unionin ulkosuhteiden perustana ovat monenvälisyys sekä aktiivinen sitoutuminen Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmään. Euroopan komissio toteaa äskettäin julkaisemassaan asiakirjassa ⁽⁶⁾ seuraavaa: "YK:n suurin haaste on selvä: maailmanlaajuinen ohjausjärjestelmä pysyy heikkona, elleivät monenväliset toimielimet pysty varmistamaan päätöksensä ja vaatimustensa tehokasta täytäntöönpanoa, olivatpa kyseessä kunnianhimoiset maailmanrauhan ja turvallisuuden kaltaiset kysymykset tai hiljattain pidetyissä YK:n konferensseissa annettujen sosiaalisten ja taloudellisten kysymyksiä ja ympäristöalaa koskevien sitoumusten käytännön täytäntöönpano. Euroopan unionilla on erityisvastuu tältä osin. Se on toisaalta asettanut monenvälisyyden yhdeksi ulkosuhteittensa pääperiaatteeksi, mutta toisaalta se voisi ja sen pitää olla esikuvana muille kansainvälisten sitoumustensa täytäntöönpanossa."

5.4 Maailmanlaajuistuminen luo kansainvälisten asioiden hoidossa uusia mahdollisuuksia ja uusia ongelmia ⁽⁷⁾. Nykyinen siirtolaisuus aiheuttaa suuria ongelmia niin maahanmuuttajille kuin lähetäville ja vastaanottaville maille. Haasteenamme on pystyä muuttamaan ongelmat kaikkien, sekä maahanmuuttajien että lähetävien ja vastaanottavien maiden, mahdollisuuksiksi. Monenvälisyyden ja kansainvälisen yhteistyön tulee olla toimivan kansainvälisen hallinnon johtotähtinä, jotta käytettävissä on kansainvälisen yhteisön luoma maailmanlaajuisesti tunnustettujen sääntöjen ja elinten järjestelmä.

⁽⁶⁾ KOM(526) 2003 lopullinen: Euroopan unioni ja Yhdistyneet Kansakunnat: Monenvälisyys. "Globalisaatiosta selviytyminen — heikoimpien ainoa mahdollisuus".

⁽⁷⁾ "Globalisaatiosta selviytyminen — heikoimpien ainoa mahdollisuus"

5.5 Kuten Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri Kofi Annan totesi Euroopan parlamentissa 29. tammikuuta 2004, kansainvälinen yhteistyö on paras tapa hallinnoida lähivuosina kasvavia kansainvälisiä muuttovirtoja. "Vain kahdenvälisen, alueellisen ja kansainvälisen yhteistyön avulla voimme luoda maahanmuuttajien lähtö- ja vastaanottomaiden välille kumppanuuksia, joista on hyötyä kaikille osapuolille, sekä muuttaa siirtolaisuuden kehityksen liikkeellepanevaksi voimaksi, torjua tehokkaasti ihmiskauppaa ja luoda yhteiset säännöt maahanmuuttajien kohtelulle ja maahanmuuton hallinnalle."

5.6 Eurooppa muodostaa vapauteen ja demokratiaan perustuvan alueen, jossa kunnioitetaan kaikkien ihmisoikeuksia. Jotta näitä arvoja voitaisiin vahvistaa tulevaisuudessa, perusihmisoikeuksia suojelevat kansainväliset yleissopimukset on ratifioitava kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja sopimusten määräykset on sisällytettävä yhteisön ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöön.

5.7 Euroopan perustuslakiehdotuksen 7 artiklassa ehdotetaan unionin liittymistä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen. ETSK kannattaa ehdotusta. ETSK kannattaa myös unionin perusoi-
keuskirjan sisällyttämistä perustuslakiin, sillä se loisi yhteisen perustan kaikkien ihmisten oikeuksille Euroopan unionissa.

5.8 Kyseiset arvot on sisällytettävä myös unionin kansainväliin suhteisiin. Euroopan unionin on edistettävä Yhdistyneiden

Kansakuntien suojelemien kansainvälisten yleissopimusten pohjalta yhteisen oikeusrakenteen luomista kaikkien ihmisten perusoikeuksien kansainväliseksi suojelemiseksi henkilöiden kansalaisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta.

6 ETSK:n ehdotukset

6.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea ehdottaa unionin maahanmuuttopolitiikasta antamiensa lausuntojen ja Euroopan parlamentin mietinnön mukaisesti, että Euroopan unionin jäsenvaltiot ratifioivat siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous hyväksyi 18. joulukuuta 1990 antamassaan päätöslauselmassa 45/158 ja joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 2003.

6.2 ETSK ehdottaa komission puheenjohtajalle ja neuvoston puheenjohtajana toimivalle valtiolle, että ne ryhtyvät asianmukaisiin toimiin, jotta jäsenvaltiot ratifioisivat yleissopimuksen kahden seuraavan vuoden aikana ja jotta myös EU ratifioisi yleissopimuksen sitten, kun perustuslakisopimus valtuuttaa sen allekirjoittamaan kansainvälisiä sopimuksia. Ratifioinnin nopeuttamiseksi komission tulisi tehdä tutkimus, jossa analysoidaan jäsenvaltioiden ja yhteisön lainsäädäntöä suhteessa yleissopimukseen. Lisäksi työmarkkinaosapuolten ja muiden kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tulisi toimia yhdessä ETSK:n ja komission kanssa ratifioinnin edistämiseksi.

Bryssel 30. kesäkuuta 2004

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Roger BRIESCH